

OUDE DELFT

JESSICA DE KORTE

Diverse kerken in Delft, van hervormd tot rooms-katholiek, besloten 50 jaar geleden inniger samen te werken. Op tweede paasdag 1963 ontstond de Contactraad van Kerken, de huidige Raad van Kerken. Christenen beschuldigden elkaar niet langer, maar keken naar overeenkomsten.

Zonder bonje samen geloof beleven

Eén kerk voor alle gelovigen. Dat was in de jaren '60 voor veel christenen een droom die moest gaan uitkomen. De oprichting van een overlegorgaan was een eerste stap. „Tot die tijd was er heel erg sprake geweest van verzuiling,” zegt pastor Robin Voorn (32) van de oud-katholieke kerk, tevens voorzitter van de Raad van Kerken Delft. „Je deed alles in je eigen sociale groep. Rooms-katholieken gingen naar hun eigen school, sportclub en slager. Vijftig jaar geleden gingen kerken elkaar opzoeken en bij de ander over de muur kijken.”

In West-Europa leefde de oecumene, een groei naar religieuze eenheid, enorm. Echt lang hield die beweging niet stand. „In de jaren '80 werd men realistischer,” zegt Voorn. „De verschillen tussen de godsdiensten zijn niet in een mensenleven te overbruggen. Er kwam ook meer waardering voor de verscheidenheid. Iedereen heeft zijn eigen cultuur. Maar in ieder geval is het over met beschuldigingen als 'katholieken zijn beeldenaanbidders' of 'een kerk waar een vrouw voorgaat, is geen kerk'.”

RARE MENSEN

Jan Lamberts (54), bestuurslid bij de Raad van Kerken en stadsdiaken van de rooms-katholieke kerk, kan zich nog goed herinneren hoe hij tijdens zijn jeugd in Maastricht scheef keek naar de protestantse kerk. „Daar zaten rare mensen, dacht ik. Je ging niet met mensen van het andere geloof om.” En hij vond het te belachelijk voor woorden dat een medestudent zondagmiddag nooit aan zijn auto mocht sleutelen en zich enkel met het geloof moest bezighouden. „Die mensen zijn er nog, nu kijk ik er anders tegenaan.”

Tijdens de oprichting van de Contactraad werden drie doelstellingen genoemd: elkaar rondom de Bijbel ontmoeten, uitwisselen wat er in de verschillende kerken speelt en bekijken hoe de kerken dienstbaar kunnen zijn aan de samenleving. De maandelijkse vergadering is er nog steeds, inclusief het agendapunt 'informatie uit de kerken'. Voorn: „De christelijk gereformeerden verhuizen binnenkort van het centrum naar Tlanthof en zo iets wordt meegedeeld. Dan weet je tenminste wat bij de andere kerken speelt.”

Pastors Jan Lamberts en Robin Voorn (rechts) bij de Nieuwe Kerk, waar de Contactraad van Kerken is opgericht. FOTO FRED NIJS

In de jaren '60 werd veel gesproken over het gemengde huwelijk, tussen twee partners met een verschillende religieuze achtergrond, en het vredeswerk. Vandaag de dag gaan vergaderingen vooral over gezamenlijke activiteiten, zoals de herdenkingsdienst op 4 mei en de Gebedsweek van de Eenheid, én over stichtingen, die vooral de laatste 10 jaar zijn opgericht. Denk aan de Voedselbank en Hospice Delft. Andere instellingen zijn het Interkerkelijk Stadsdiakonaat uit 1972 - een soort klusjesdienst - en het Interker-

Jan Lamberts

‘Je ging niet met mensen van het andere geloof om’

kelijk Sociaal Fonds (ISF) uit de jaren '80, dat inwoners met acute financiële problemen helpt.

„De samenwerking tussen de kerken uit zich vooral op diaconaal vlak,” zegt Lamberts. „Iedereen is het er over eens dat de armen geholpen moeten worden.” Voorn vult aan: „Door het uitkleden van de verzorgingsstaat vielen er gaten en die vangt de kerk op. Er zijn minder kerkleden, maar we voelen nog steeds de verantwoordelijkheid en kijken daarom verder dan alleen onze de geloofsgemeenschap. Het ISF is juist bedoeld voor mensen die van buiten komen.”

Aanvankelijk werd gekozen voor de Contactraad van Kerken, omdat de benaming 'Raad van Kerken', die veel andere gespreksorganen in het land gebruiken, een beetje eng was. Meer samenwerking klonk prima, maar het ging wel erg ver om de Delftse kerken gezamenlijk te presenteren. Inmiddels is de gangbare naam Raad van Kerken toch overgenomen. Naast Lamberts zijn er onder meer afgevaardigden van de hervormde gemeente, Waalse Kerk, het apostolisch genootschap, de evangeliegemeente Morgenstond en het Leger des Heils Delft.

Vooraf voor kleinere geloofsgemeenschappen is de krachtenbundeling essentieel. „Het is ook verrijkend om het geloof samen te vieren,” aldus Lamberts. „Ik vind het een feest om samen te werken met de dominee van de hervormde kerk in 't Woudt. Wel vind ik het jammer dat in de jaren '60 ontzettend veel tradities weg zijn gegooid. We zijn toch een stukje zelfbewustzijn kwijtgeraakt. Dat is de keerzijde.”

Voorgangers spreken niet langer

Vechten om plek in stad

Zo'n 26.000 van de 97.000 Delftenaren beschouwen zichzelf als kerkelijk, wijst de laatste telling van de Raad van Kerken Delft uit 2006 uit. Dat is meer dan een kwart, maar een stuk lager percentage dan in de jaren '60, toen het gebruikelijk was om iedere zondag naar de kerk te gaan.

„De plaats die de kerk in de samenleving inneemt, is niet meer vanzelfsprekend,” merkt voorzitter Robin Voorn van de Raad van Kerken op. Dit jaar werd hij daar nogal robuust op gewezen, tijdens het 50-jarig jubileum. De eerste Kerkennacht, met activiteiten in allerlei kerken, was vorig jaar een succes en deze keer moest er één gezamenlijk evenement komen. Maar enthousiaste plannen voor een feest op de Markt vielen in het water. „We wilden de verkiezing Profet van Delft organiseren, waarin prominente Delftenaren, zoals de burgemeester en rector

magnificus van de TU Delft, in drie minuten hun toekomstvisie zouden presenteren. We kregen slechts zes reacties, waarvan drie afwijzingen. Kader Abdolah vroeg bijvoorbeeld om heel veel geld.”

Voorbijgangers zouden als symbolisch gebaar brood en vis krijgen en naar muziek kunnen luisteren. Maar het aantal aanmeldingen van zangkoren viel tegen. „Blijkbaar willen leden graag iets in hun eigen kerk organiseren, maar niet zo graag gezamenlijk.” Er werd besloten het evenement af te blazen. Toch wil Voorn vooral niet te negatief zijn. Over twee jaar wordt er een nieuwe poging voor een Kerkennacht gedaan. „De kerk roept nog steeds emoties op. Tijdens kerstavond zit het overal vol. We moeten er alleen voor zorgen dat mensen daarna nog eens terugkomen. Miljoenen mensen zijn op zoek naar de zin van het leven.”

over hun kerk als de 'ware kerk', maar kijken eerder naar wat hen bindt. „Bij belangrijke gebeurtenissen, zoals het afscheid van een pastor, zijn we vaak samen,” zegt Voorn. „Tijdens mijn wijding als diaken werd ik door de predikanten van de lutherse en christelijk gereformeerde kerk aangekleed. Dat was in de jaren '60 ondenkbaar. Ook zou ik de preek gerust door een voorganger van een andere kerk kunnen laten doen.” Met een lach: „Tenzij

het een slechte predikant is natuurlijk.” Wat het tweetal mist, zijn de dialogen over christelijke levensbeschouwingen. Het blijft toch een heikel punt: samen praten over de invulling van het geloof. En eerlijk is eerlijk, één kerk zou toch nog steeds het ultieme doel zijn. „Dat je allemaal dezelfde overtuiging hebt, is het geloofsideaal,” vertelt Voorn. „Maar als je een grotere eenheid wilt bereiken, dan zul je kleuren verliezen en moet je concessies doen.”

Een kerstdienst in de Nieuwe Kerk in 2003. De Delftse kerken zijn altijd flink gevuld tijdens de jaarlijkse viering. FOTO JOS VAN LEEUWEN